

الله اعلم
الله اعلم

کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات،

ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع

این پایان نامه (رساله) متعلق به دانشگاه کردستان است.

تعهد نامه

اینجانب پریسا آزادبخت دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زیست شناسی گرایش علوم سلولی و مولکولی دانشگاه کردستان، دانشکده علوم گروه علوم زیستی و بیوتکنولوژی تعهد می‌نمایم که محتوای این پایان نامه نتیجه تلاش و تحقیقات خود بوده و از جایی کپی برداری نشده و به پایان رسانیدن آن نتیجه تلاش و مطالعات مستمر اینجانب و راهنمایی و مشاوره اساتید بوده است.

با تقدیم احترام

دانشگاه کردستان
دانشکده علوم پایه
گروه علوم زیستی و بیوتکنولوژی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی گرایش علوم سلولی و مولکولی

عنوان:

غربالگری برخی گیاهان استان کردستان از نظر فعالیت مهارکنندگی
آنزیم استیل کولین استراز

پژوهشگر:

پریسا آزادبخت

در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۳ توسط کمیته تخصصی و هیات داوران زیر مورد بررسی قرار گرفت و با نمره و درجه به تصویب رسید.

امضاء	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی	هیات داوران
	استادیار	دکتر محمدعلی زارعی	۱- استاد راهنما
	مربی	مهندس حسین معروفی	۲- استاد مشاور
	دانشیار	دکتر شهریار سعیدیان	۳- استاد داور خارجی
	استادیار	دکتر شمس‌الدین احمدی	۴- استاد داور داخلی

مهر و امضاء معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده

مهر و امضاء گروه

پایین ترین درجه علم دانشی است که روی زبان متوقف و بالاترین مرتبه آن دانشی

است که در نگرش و رفتار انسان ظاهر گردد. حضرت علی (ع)

باسپاس از همیشگی ترین و مونس ترین همراهم

خداوندی که مهربانی دستانش

همواره قوت سازنده ایم بوده است

تقدیم با عشق بہ

پدر و مادرم

بہ پاس سال ہا حمایت و دلکرمی بی اندازہ شان و صدالبتہ قلب پر مہر شان

برادران عزیزم

بہ پاس ہمراہی و دلسوزیشان

تقدیر و تشکر

سپاس بی‌پایان پروردگار دانایی که حمد و سپاس بیکران شایسته ذات احدیت اوست. خداوندا تو را شکر می‌گویم که به من توفیق کسب علم و دانش را عطا فرمودی، اگر چه این قطره‌ای است از دریای بیکران علم، ولی نعمتی بزرگ است. در طی این راه که گاه دشوار می‌نمود خاطره همراهی اساتید و دوستانم شیرین‌ترین حاصل بود که امیدوارم سپاس من بیانگر گوشه‌ای از ارادت و احترام من به ایشان باشد.

بدین وسیله از استاد راهنمای ارجمندم جناب آقای دکتر محمدعلی زارعی نهایت تشکر و قدردانی را دارم که در طول مدت انجام این پایان‌نامه از رهنمودهای علمی و اخلاقی ایشان بهره‌مند شدم. با تشکر و سپاس از استاد مشاور بزرگوارم جناب آقای مهندس حسین معروفی که نقشی تعیین‌کننده در این پایان‌نامه دارا بودند.

از اساتید گرامی جناب آقای دکتر شهریار سعیدیان و جناب آقای دکتر شمس‌الدین احمدی که قبول زحمت فرموده و داوری این پایان‌نامه را بر عهده داشتند کمال تشکر را دارم.

با سپاس بی‌دریغ خدمت دوستان گران‌مایه‌ام خانم‌ها خدیجه پورصفر و زینب خیراندیش که مرا صمیمانه و مشفقانه یاری داده و حضورشان مایه دلگرمی و خرسندی‌ام بود و از خداوند بزرگ سلامتی و موفقیت را برای ایشان خواستارم.

از خانم اسرین حسنی و آقای طه‌زاده که زحمت تهیه تعدادی از عصاره‌ها را بر عهده داشتند تشکر می‌نمایم.

دانشگاه کردستان
دانشکده علوم پایه
گروه علوم زیستی و بیوتکنولوژی

عنوان:

غربالگری برخی گیاهان استان کردستان از نظر فعالیت مهارکنندگی
آنزیم استیل کولین استراز

پژوهشگر:

پریسا آزادبخت

استاد راهنما:

دکتر محمد علی زارعی

استاد مشاور:

مهندس حسین معروفی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته زیست شناسی علوم سلولی مولکولی

اسفند ماه ۱۳۹۱

چکیده

اختلالات عصبی مانند بیماری آلزایمر، رایج ترین نوع بیماری در افراد سالخورده است. برای درمان علائم چنین بیماری‌هایی، مهارکننده‌های استیل کولین استراز به عنوان دارو مورد استفاده قرار می‌گیرند. داروهایی که هم اکنون برای کنترل چنین بیماری‌هایی مصرف می‌شوند دارای عوارض جانبی متعددی هستند. از طرفی گیاهان منابع بالقوه ترکیبات فعال زیستی و ارائه دهنده راهبردهایی برای درمان بیماری‌های مختلف می‌باشند. بنابراین هدف کلی این مطالعه پیدا کردن مهارکننده‌های قوی جدید برای آنزیم استیل کولین استراز از میان عصاره‌های گیاهی می‌باشد.

عصاره متانولی یکصد گونه گیاهی (بخش‌های سطحی گیاه) به منظور بررسی فعالیت مهارکنندگی آن‌ها بر روی استیل کولین استراز، بوسیله روش المن در غلظت‌های ۰/۲۵، ۰/۵، ۱ و ۲ میلی‌گرم در میلی‌لیتر مورد سنجش قرار گرفتند. توانایی گیاهان در مهار استیل کولین استراز، با استفاده از آنزیم استیل کولین استراز مارماهی الکتریکی تعیین شد. گالاتامین محلول در متانول به عنوان کنترل مثبت مورد استفاده قرار گرفت. تمام سنجش‌ها با ۳ بار تکرار انجام شد.

عصاره متانولی گیاهان *Euphorbia macroclada*، *Astragalus glumaceus*، *Alcea kurdica*، *Peganum harmala*، *Medicago sativa*، *Leontice leontopetalum*، *Glaucium grandiflorum*، *Salvia syriaca* و *Trifolium repens* فعالیت مهارکنندگی بالای ۶۰ درصد برای آنزیم استیل کولین استراز از خود نشان دادند. مقدار IC₅₀ این گیاهان به ترتیب ۰/۲۵، ۰/۴۵، ۰/۴۹، ۰/۳۳، ۰/۵۱، ۰/۷۰، ۰/۲۱، ۰/۷۷ و ۰/۷۳ میلی‌گرم در میلی‌لیتر بود. براساس این نتایج پیشنهاد می‌شود که عصاره‌های با درصد مهار بالا ممکن است منبع قابل توجهی از ترکیبات گیاهی جدید با اثر مهارکنندگی بر روی آنزیم استیل کولین استراز و برای درمان اختلالات تحلیل برنده عصبی مفید باشند.

کلید واژه: مهارکننده‌های استیل کولین استراز، عصاره‌های گیاهی، روش المن، بیماری آلزایمر

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	فصل اول (پیشینه تحقیق و مفاهیم علمی)
۴	۱-۱- اهمیت فیزیولوژیک آنزیم استیل کولین استراز
۷	۲-۱- ساختمان استیل کولین استراز
۸	۱-۲-۱- ساختمان سوم و چهارم
۹	۲-۲-۱- جایگاه فعال
۱۰	۳-۲-۱- شکاف جایگاه فعال
۱۲	۳-۱- سایر سوبستراهای استیل کولین استراز
۱۳	۴-۱- سنجش فعالیت و مهار استیل کولین استراز
۱۳	۱-۴-۱- سنجش های اسپکترومتری
۱۳	۱-۴-۱-۱- سنجش های UV-Vis
۱۳	۲-۴-۱-۱- سنجش های فلورومتری
۱۴	۲-۴-۱-۲- سنجش های رادیومتری
۱۵	۳-۴-۱-۱- سنجش های کالریمتری
۱۵	۵-۱- کاربرد سنجش فعالیت و مهار استیل کولین استراز
۱۶	۶-۱- بیماری های مرتبط با استیل کولین استراز
۱۶	۱-۶-۱- بیماری آلزایمر
۱۶	۱-۶-۱-۱- سبب شناسی آلزایمر
۱۸	۲-۶-۱-۱- اپیدمیولوژی آلزایمر
۱۸	۳-۶-۱-۱- درمان آلزایمر
۱۸	۲-۶-۱-۲- میاستنی گراو

- ۱-۲-۶-۱- فیزیولوژی انتقال عصبی-عضله‌ای ۱۹
- ۱-۲-۶-۲- سبب‌شناسی میاستنی گراو ۲۰
- ۱-۲-۶-۳- درمان میاستنی گراو ۲۰
- ۱-۷-۷- مهارکننده‌های استیل کولین استراز ۲۱
- ۱-۷-۱- مهارکننده‌های سنتزی ۲۱
- ۱-۷-۲- مهارکننده‌های گیاهی ۲۲
- ۱-۲-۷-۱- آلکالوئیدها ۲۳
- ۱-۲-۷-۲- ترپنوئیدها و سایر مواد شیمیایی گیاهی ۲۶
- ۱-۸- پیشینه و هدف پژوهش ۲۸
- فصل دوم (مواد و روش‌های تحقیق) ۳۰**
- ۱-۲- جمع‌آوری نمونه‌های گیاهی ۳۰
- ۱-۱-۲- محل جغرافیایی و زمان جمع‌آوری نمونه‌های گیاهی ۳۰
- ۲-۱-۲- تهیه نمونه‌های گیاهی و شناسائی آنها ۳۰
- ۳-۱-۲- خشک کردن و تهیه پودر نمونه‌های گیاهی ۳۴
- ۲-۲- تهیه عصاره متانولی ۳۴
- ۵-۲- آماده‌سازی محلول‌های مربوط به سنجش فعالیت آنزیمی ۳۴
- ۱-۵-۲- تهیه بافر A ۳۴
- ۲-۵-۲- تهیه بافر B ۳۵
- ۳-۵-۲- تهیه بافر C ۳۵
- ۴-۵-۲- تهیه استیل تیو کولین یدید (ATCh) ۱۵ میلی مولار ۳۵
- ۵-۵-۲- تهیه دی تیویس نیتروبنزویک اسید (DTNB) ۳ میلی مولار ۳۵
- ۶-۵-۲- تهیه گالاتامین ۵ µg/ml ۳۶
- ۷-۵-۲- آماده‌سازی آنزیم استیل کولین استراز ۳۶

۳۶ آمادہ سازی عصارہ های گیاهی
۳۶ انتخاب حلال ۱-۸-۵-۲
۳۶ تهیه غلظت های مختلف عصاره ۲-۸-۵-۲
۳۷ سنجش مهار فعالیت آنزیم استیل کولین استراز
۳۷ اصول روش ۱-۶-۲
۳۸ پروتکل سنجش ۲-۶-۲
۳۹ ترکیبات چاهک های پلیت ۹۶ چاهکی ۳-۶-۲
۴۰ سنجش فعالیت مهاری گالاتامین
۴۱ تحلیل داده ها ۷-۲
۴۲ فصل سوم (نتایج)
۴۲ نتایج خشک کردن و تهیه پودر و عصاره گیاهان ۱-۳
۴۲ نتایج انتخاب حلال مناسب ۲-۳
۴۲ نتایج قدرت حلالت ۱-۲-۳
۴۳ نتایج تاثیر حلال بر روی فعالیت آنزیم استیل کولین استراز ۲-۲-۳
۴۳ نتایج بررسی اثر عصاره های متانولی گیاهان بر روی فعالیت آنزیم استیل کولین استراز ۳-۳
۴۳ نتایج درصد مهار استیل کولین استراز ۱-۳-۳
۵۳ نتایج فعالیت مهاری گالاتامین ۲-۳-۳
۵۳ دسته بندی گیاهان بر اساس درصد مهار ۳-۳-۳
۶۱ نتایج تعیین IC ₅₀ ۴-۳-۳
۶۲ فصل چهارم (بحث)
۶۷ منابع
۷۱ پیوست

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۳۱	جدول ۱-۲: اسامی علمی و نام خانواده گیاهان جمع‌آوری شده.....
۴۴	جدول ۱-۳: درصد مهار استیل کولین استراز توسط عصاره گیاهان.....
۵۳	جدول ۲-۳: درصد مهار استیل کولین استراز بوسیله گالاتامین.....
۵۴	جدول ۳-۳: فهرست گیاهان دارای فعالیت مهاری قوی.....
۵۵	جدول ۴-۳: فهرست گیاهان دارای فعالیت مهاری متوسط.....
۵۸	جدول ۵-۳: فهرست گیاهان دارای فعالیت مهاری ضعیف.....
۶۱	جدول ۶-۳: نتایج IC _{۵۰}

فهرست شکل‌ها

صفحه

عنوان

- شکل ۱-۱: سنتز و تجزیه استیل کولین..... ۵
- شکل ۲-۱: پراکندگی گیرنده‌های موسکارینی و نیکوتینی در سیستم عصبی مرکزی..... ۶
- شکل ۳-۱: ساختمان سه بعدی استیل کولین استراز تورپدو کالیفرنیکا..... ۷
- شکل ۴-۱: ساختمان چهارم شش شکل اصلی استیل کولین استراز..... ۸
- شکل ۵-۱: نحوه قرارگیری سه باقی مانده‌ی سه گانه کاتالیزی در استیل کولین استراز..... ۹
- شکل ۶-۱: وجود دو زیر جایگاه در جایگاه فعال استیل کولین استراز..... ۱۰
- شکل ۷-۱: تجزیه استیل کولین توسط استیل کولین استراز..... ۱۱
- شکل ۸-۱: شیار جایگاه فعال استیل کولین استراز در تورپدو کالیفرنیکا..... ۱۲
- شکل ۹-۱: واکنش سنجش فلوریمتری استیل کولین استراز..... ۱۴
- شکل ۱۰-۱: واکنش سنجش رادیومتری استیل کولین استراز..... ۱۵
- شکل ۱۱-۱: توزیع کلاف‌های نوروفیبریلی و پلاک‌های آمیلوئید در نواحی مختلف مغز بیماران مبتلا به آلزایمر پیشرفته..... ۱۷
- شکل ۱۲-۱: اتصال عصبی-عضله‌ای و نقش پاسخ ایمنی در بیماری میاستنی گراو..... ۱۹
- شکل ۱۳-۱: ساختار شیمیایی پیریدوستیگمین بروماید..... ۲۰
- شکل ۱۴-۱: ساختار شیمیایی تاکرین..... ۲۱
- شکل ۱۵-۱: ساختار شیمیایی دونیزیل..... ۲۲
- شکل ۱۶-۱: ساختار شیمیایی کاربامات و سموم ارگانوفسفات..... ۲۲
- شکل ۱۷-۱: گیاه *Physostigma venenosum*، دانه آن و ساختار شیمیایی فیزوستیگمین..... ۲۴
- شکل ۱۸-۱: ساختار شیمیایی ریواستیگمین..... ۲۴
- شکل ۱۹-۱: گیاه *Galanthus nivalis* و ساختار شیمیایی گالاتامین..... ۲۵
- شکل ۲۰-۱: گیاه *Huperzia serrata* و ساختار شیمیایی هوپرزین آ..... ۲۶
- شکل ۲۱-۱: ساختار شیمیایی بوکسامین B، سارسالیگنون و واگانین..... ۲۷
- شکل ۲-۱: اساس شیمیایی واکنش سنجش المن..... ۳۷

- شکل ۳-۱: نمودار مقایسه فعالیت مهارى گیاهان داراى فعالیت مهارى قوی..... ۵۴
- شکل ۳-۲: نمودار مقایسه فعالیت مهارى گیاهان داراى فعالیت مهارى متوسط..... ۵۷
- شکل ۳-۳: نمودار مقایسه فعالیت مهارى گیاهان داراى فعالیت مهارى ضعیف..... ۶۰
- شکل ۳-۴: نمودار تعیین IC₅₀ گیاه *Glaucium grandiflorum*..... ۶۱

مقدمه

کولین استرازها^۱ آنزیم‌های کلیدی در زمینه‌های مختلف از جمله عصب‌شناسی، سم‌شناسی و داروشناسی هستند. از جمله آن‌ها، استیل کولین استراز^۲ و بوتیریل کولین استراز^۳ هستند که نقش مهمی در فعالیت و سلامتی انسان و سایر موجودات بازی می‌کنند [۱].

استیل کولین استراز که به عنوان کولین استراز حقیقی شناخته می‌شود، عمدتاً در سیستم اعصاب مرکزی وجود دارد [۱]. استیل کولین استراز یکی از آنزیم‌های بسیار کارآمد در سیستم عصبی است که عمدتاً در سیناپس‌های کولینرژیک و سیناپس‌های عصبی-عضله‌ای تجمع پیدا کرده است [۲].

برای اولین بار اصطلاح استیل کولین استراز در سال ۱۹۴۹ به نوع خاصی از کولین استراز اطلاق شد که نسبت به سایر استرها، استیل کولین را سریع‌تر هیدرولیز می‌کند و کمیته آنزیم‌شناسی در سال ۱۹۶۴ نام استیل کولین استراز (استیل کولین استیل هیدرولاز EC 3.1.1.7) را برای این نوع کولین استراز به رسمیت شناخت [۲]. این آنزیم به غشای سلولی بافت‌های تحریک‌پذیر متصل شده و در فرآیندهای انتقال پیام عصبی درگیر است. مهم‌ترین نقش بیولوژیکی آن، کاتالیز هیدرولیز انتقال‌دهنده عصبی استیل کولین به کولین و استات است؛ که واکنش مورد نیاز برای برگشت نورون کولینرژیک بعد از فعالیت به حالت استراحت است. استیل کولین استراز در غشای گویچه‌های قرمز خون نیز یافت شده است، که به کولین استراز اریتروسیستی

¹ Cholinesterases (ChE's)

² Acetylcholinesterase (AChE)

³ Butyrylcholinesterase (BChE)

معروف است. بوتیریل کولین استراز که به عنوان کولین استراز کاذب یا کولین استراز سرم یا پلاسما شناخته می‌شود، عمدتاً در پلاسما، کبد و بافت عضله حضور دارد [۱].

سنجش فعالیت استیل کولین استراز و مهارکننده‌های آن در زمینه‌های مختلفی از جمله علوم دارویی، غذایی، صنایع کشاورزی، محیط زیست و کنترل کیفی کاربرد دارد [۱]. از مهارکننده‌های برگشت‌پذیر استیل کولین استراز غالباً برای درمان بیماری آلزایمر^۱ استفاده می‌شود که از طریق کاهش تجزیه استیل کولین در سیناپس‌های مغزی باعث بهبود حافظه می‌شوند [۳]. از جمله مهارکننده‌های استیل کولین استراز، گالانتامین^۲، ریواستیگمین^۳ هستند، که برای درمان علائم بیماری در بیماران مبتلا به آلزایمر متوسط به کار می‌روند [۴].

برخی از داروهای مصنوعی مورد استفاده دارای اثرات جانبی مانند سمیت کبدی بودند که این وضعیت سبب تلاش‌هایی برای یافتن داروهای جدید با منشا طبیعی شد [۵]. گیاهان به علت تنوع زیستی و ساختمانی اجزای‌شان، منابعی منحصربه‌فرد و تجدیدشدنی برای کشف داروهای جدید هستند. در کشورهای صنعتی حدود ۵۰ درصد از داروهای تجویز شده از گیاهان مشتق شده است و طبق اعلام سازمان بهداشت جهانی، گیاهان برای حدود ۳/۴ میلیارد نفر به عنوان اولین منبع دارویی در کشورهای در حال توسعه، محسوب می‌شوند [۶].

طی سالیان متمادی داروهای طبیعی به‌ویژه گیاهان دارویی اساس و حتی در برخی موارد تنها طریق درمان محسوب می‌شدند و در عین حال مواد اولیه موجود در آنها در صنعت داروسازی مورد استفاده قرار می‌گرفت. رویکرد جهانی به استفاده از گیاهان دارویی و ترکیب‌های طبیعی در صنایع دارویی، نیاز مبرم به تحقیقات پایه‌ای و کاربردی وسیعی را در این زمینه نمایان می‌سازد [۷].

دو گیاه *Bacopa monniera* و *Ginkgo biloba* شناخته‌شده‌ترین افزایش دهنده‌های حافظه در طب سنتی هندی و چینی هستند. عصاره این گیاهان اثر مهاری وابسته به مقدار را بر روی فعالیت استیل کولین استراز نشان داده است [۴]. بر اساس مطالعات صورت گرفته بر روی گیاهان طب سنتی تایلندی، عصاره متانولی ریشه گیاهان *Stephania suberosa* و *Tabernaemontana divaricata* دارای فعالیت مهارکنندگی

¹ Alzheimer's disease

² Galantamine

³ Rivastigmine

استیل کولین استراز بالایی بودند. عصاره‌ی این گیاهان ۹۰ درصد از فعالیت استیل کولین استراز را مهار می‌نمایند [۸].

در میان گیاهانی که برای درمان زوال عقل مورد تحقیق قرار گرفته‌اند، جنس *Salvia* که از خانواده نعناعیان^۱ است و در مناطق مختلفی از جهان رشد می‌کند، دارای فعالیت مهاری استیل کولین استراز می‌باشد [۴]. در آزمایش‌هایی که بر روی گونه‌های مختلف جنس نعنا^۲ انجام شده است بیشترین فعالیت مهارکنندگی مربوط به گونه *Mentha arvensis* بوده است، که جز فعال آن لینارین^۳ نام دارد [۹].

تحقیقات انجام شده بر روی گیاهان در مناطق مختلف جهان منجر به معرفی مهارکننده‌های جدیدی شده است. بنابراین، تحقیق در مورد گیاهانی که به صورت انتخابی باعث مهار استیل کولین استراز می‌شوند بسیار مهم است زیرا منجر به شناسایی مهارکننده‌های جدید و قوی‌تر می‌شود [۱۰].

فلور گیاهی استان کردستان بسیار غنی است و بسیاری از گونه‌های گیاهی این منطقه در طب سنتی برای درمان بیماری‌های مختلف به کار می‌رود. هدف اصلی پروژه حاضر، غربالگری بخشی از گیاهان بومی استان کردستان از نظر فعالیت مهارکنندگی آنزیم استیل کولین استراز است. بدین منظور، صد گونه گیاهی از مناطق مختلف استان جمع‌آوری شده و پس از عصاره‌گیری از لحاظ توانایی مهار این آنزیم مورد بررسی قرار گرفتند.

¹ Lamiaceae

² *Mentha*

³ Linarin

فصل اول

پیشینه تحقیق و مفاهیم علمی

۱-۱- اهمیت فیزیولوژیک آنزیم استیل کولین استراز

آنزیم استیل کولین استراز کاتالیزکننده هیدرولیز پیوند استری انتقال‌دهنده عصبی استیل کولین است. نقش زیستی اصلی این آنزیم، خاتمه دادن به عبور پیام عصبی در سیناپس‌های کولینرژیک (سیناپس‌هایی که استیل کولین آزاد می‌کنند) از طریق هیدرولیز سریع استیل کولین است [۱۱].

استیل کولین در پایانه‌های عصبی واقع در گره‌های سیستم عصبی خودکار، پایانه‌های عصبی نورون‌های سیستم عصبی پاراسمپاتیک و پایانه آکسون نورون حرکتی عضلات اسکلتی وجود دارد. استیل کولین در مغز نیز یافت می‌شود و آشکارا در بسیاری از اعمال عصبی مانند یادگیری، یادآوری و کنترل مرحله‌ای از خواب که رویا در آن به وقوع می‌پیوندد، نقش دارد [۱۲].

انتقال‌دهنده عصبی استیل کولین از دو جز کولین و استات تشکیل شده است. استات نمی‌تواند به طور مستقیم به کولین پیوندد، بلکه از مولکول استیل کوآنزیم آ منتقل می‌شود. در حضور آنزیم کولین استیل ترانسفراز، یون استات از مولکول کوآنزیم آ به مولکول کولین منتقل شده و یک مولکول استیل کولین و یک کوآنزیم آ را می‌سازد. چون مقدار کولینی که جسم سلولی از گردش عمومی خون جذب و بوسیله انتقال آکسوپلاسمی^۱ (فرآیند فعالی که از طریق آن مواد در طول میکروتوبول‌هایی که آکسون را

^۱ Axoplasmic transport